

Päihdetyön kokemusasiantuntija kuuntelee, keskustelee ja auttaa Vantaan terveysasemilla

Teksti: Teresa Tenkanen, kuva Veijo Korhonen

Vantaan terveysasemilla toimii päihdetyön kokemusasiantuntija palkattuna työntekijänä. Kokemusasiantuntijan kanssa voi keskustella luottamuksellisesti ja kysyä neuvoa, jos oma tai läheisen päihteiden käyttö huolestuttaa. Kokemusasiantuntija on itse kamppailut päihdeongelmien kanssa ja toivuttuaan kouluttautunut auttamaan muita samassa tilanteessa olevia. Palvelu on maksuton ja tarkoitettu kaikille vantaalaisille. Palveluun ei tarvitse lähetettä, oma avuntarpeen tunne riittää.

VANTAAN KAUPUNGIN päihdetyön kokemusasiantuntija **Hannu Ylösen** sydän sykkii vahvasti muiden tukemiselle oman elämäkokemuksensa myötä. "Olen ollut liikaa juova nuori aikuinen, alkoholiriippuvuuteen sairastunut palkkatyöntekijä ja työtön masentunut alkoholisti. Olen ollut päihdetoipuja ja raitistunut alkoholisti. Nyt olen ollut raittiina jo yli kymmenen vuotta. Raitistuttuani kouluttauduin päihdetyön kokemusasiantuntijaksi, ja autan päihdeongelmista kärsiviä Vantaan terveysasemilla", Ylösen kertoo taustastaan. Ylösellä on kokemusta eri rooleista päihdepalveluissa: "Olen saanut seurata päihdepalveluja kymmeniä vuosia eri näkökulmista – asiakkaana, potilaana, kuntoutujana ja päihdetyöntekijänä".

"Jos haluamme tehdä vaikuttavaa ennalta ehkäisevää päihdetyötä, minimoida päihdesairaudet ja vähentää päihdekuolemia, pitää maamme sosiaali- ja terveystalouteen palkata ammattilaisten rinnalle lisää omista päihde- ja mielenterveysairauksista toipuneita koulutettuja kokemusasiantuntijoita ja vertaistukihenkilöitä", Ylösen avaa. Ylösen mukaan kokemusasiantuntijat ovat vielä jalostamaton voimavara Suomen sosiaali- ja terveystalouteen: "Kokemusasiantuntijoita kannattaa hyödyntää nykyistä enemmän ennalta ehkäisevässä päihdetyössä, palvelujen suunnittelu- ja kehitystehtävissä, päihdeongelmista kärsivien hoidossa ja kuntoutuksessa sekä monissa muissa auttamis- ja vertaistukitehtävissä".

Päihdetyön kokemusasiantuntijan vastaanottoja on ollut terveysasemilla Vantaan lisäksi lähikunnissa mm. Helsingissä, Espoossa, Sipoossa, Porvoossa, Järvenpäässä ja Keravalla. Kouvolassa on alkanut kokeilu tämän vuoden alussa. Vantaa on tällä saralla uranuurtaja: toimintaa on kehitetty jo vuodesta 2012 lähtien, ja vuonna 2018 Vantaalle perustettiin Suomen ensimmäinen kokemusasiantuntijan vakanssi päihdetyöhön. Kokemusasiantuntijan vertaisvastaanotto toimii Vantaalla Korson, Martinlaakson ja Hakunilan terveysasemilla.

Ylösen oman kokemuksen ja asiakastytyväisyyskyselyn mukaan asiakkaat ja työntekijät ovat olleet tyytyväisiä toimintaan. Kokemusasiantuntijan käynnille tullaan ajanvarauksen kautta ja sinne ohjautuu asiakkaita myös terveysaseman hoitohenkilöstön kautta. Sama asiakas käy keskimäärin kahdesta kolmeen kertaa. Vantaalaiset voivat valita vapaasti mille kolmesta terveysasemasta tulevat. Ylösen mukaan päihtynyt asiakas ei käännytetä pois, mutta toiveena on, että seuraavalle käynnille tullaan selvin päin. Vastaanotolla on käynyt jo 700 eri asiakasta ja yhteensä asiakaskäyntejä on ollut 1600. Suurimmalla osalla asiakkaista ykköspäihteenä on alkoholi. Vuonna 2019 kävijöiden keski-ikä oli 48 vuotta ja heistä kaksi kolmasosaa oli miehiä.

Hannu Ylösen on mukana vapaaehtoisena Koulutetut Kokemusasiantuntijat KoKoA ry:ssä, joka on EHYTin jäsenyhdistys. Hän toimii aktiivisesti myös Vantaan A-Killassa ja A-Kiltojen Liitossa viestintäjohtajana. Ylösen mukaan yhdistyksiinkin kannattaa perustaa kokemusasiantuntijan vertaisvastaanottoja. Hän on huomannut, että monet ihmiset kaipaavat ryhmätoimintojen lisäksi kahdenkeskistä keskustelu-aikaa.

Päihdetyön kokemusasiantuntijan työ on ollut antoisaa: "Olen tutustunut uusiin ihmisiin ja oppinut paljon uutta. Asiakkaan kuuntelu on tärkeää. Onnistumisia on hieno nähdä ja myös henkilökemialla on vaikutusta. Iloa tuo se, kun joku saa apua ja raitistuu, tai kun joku vähentää päihdekäyttöä", Ylösen summaa.

Lisätietoa Vantaa kaupungin sivuilta
www.vantaa.fi/kokemusasiantuntija